

RLB361
Náboženství a sociální mozek VI.

Náboženství a prosocialita

26.11.2012

LEVYNA

LABORATORY FOR
EXPERIMENTAL RESEARCH
OF RELIGION

WWW.LEVYNA.CZ

- Cíl přednášky:
  - Problematika náboženství a prosociality
- Hlavní argumenty:
  - Náboženství zvyšuje in-group prosocialitu
  - Moralizující bohové řeší freerider problem
  - Prosocialita a reputace
- Předpoklady:
  - Informace vázané na médium
  - Neexistují specificky náboženské procesy
  - Náboženství je možné redukovat na menší prvky a zkoumat jejich organizaci

Prosocialita:

- Altruismus (reputace?)
- Sdílení
- Důvěra
- Spolupráce
- Reciprocita
- Entitativita
- Soucit
- Empatie

- Prosocialita jako doktrína
- Prosocialita jako základ skupinového života – Durkheim
- systém víry a praktik, které sjednocují všechny své přívržence v jediném morálním společenství nazývaném církev
- Jaká je však empirická evidence?

- Sociologické výzkumy - „charity gap“
- religious people (but not religious fundamentalists) tend not to respond in an aggressive manner when faced with hypothetical daily hassles
- religious women (there were no male participants) are liable to help an hypothetical family member or close person in need, but not necessarily an hypothetical unknown target in need
- Third, religious people not only tend to perceive themselves as behaving prosocially and, to some extent, as being empathetic and honest, but are also perceived as such by different kinds of peers
- religious people may be prosocial because they are empathetic (tend to understand other's views, share others' feelings, are affected by others' suffering) and/or because it is important for them to be fair, honest, and show respect for prosocial norms.

- Problém pozitivního zkreslení vlastních výpovědí
- Prosociální kdy a ke komu?
- In-group/out-group
- Náboženství akcentuje vztah mezi možnou pozitivní reputací a náklady
- Pocit sebeúcty jako hlavní motivační faktor
- Pokud náboženství diktují prosocialitu, lidé se ji snaží činit za co nejmenší náklady – stále přítomný free-rider problem
- Výzkum s nemocným dítětem

Prosocialita:

- Velikost skupiny (přesahuje kin-based)
- 186 skupin – čím větší skupiny, tím pravděpodobnější výskyt moralizujících bohů
- Spolupráce na základě důvěry a reputace
- Free-rider problem

	Trunde defect	Trunde co-operate
Ed defect	-10	-20
Ed co-operate	0	-3

Table 3: The Prisoners Dilemma

- Nepřímá reciprocita – drby, reputace
- Moralizující bohové – bůh jako dokonalý policista
(Shariff&Norenzayan)
- Přístup ke strategickým informacím
- Trestat a odměňovat

Table 1

	Counter-intuitive	Intentional Agent	Possessing <i>Strategic Information</i>	Acts in real world	Motivates reinforcing behaviors
Santa Claus	Inconsistent	Yes	Marginal	Yes	Marginal
Mickey Mouse	Yes	Yes	No	No	No
Tooth Fairy	Yes	Yes	No	Yes	Yes
George Bush	No	Yes	Yes	Yes	Yes

Santa Claus just falls short of meeting the criteria for a god, but lacking in any one cell is sufficient for disqualification. The Tooth Fairy and President George Bush all fall one cell short, though one might question the quality of the president's strategic information as well.

- Vševědoucnost, vševidoucnost
- Vizuální zvířata
- Experiment Batesonové
- Princezna Alice a zakázaná krabice
- Nevědomá aktivace konceptu boha vedla k menšímu podvádění
– religiozita nebyla predikujícím faktorem

LEV

- Náboženství pomáhá skupinové spolupráci - Čím větší důvěra, tím větší zisk
- Problém kooperace
- Supernatural punishment hypothesis
- Trest funguje lépe než odměna
- V situacích s trestem větší spolupráce
- Lidé trestají i za cenu vlastních nákladů

Chart 4. Prisoner's dilemma when both players act on the belief in a perfect supernatural reward and punishment regime. Heaven = maximally desirable. Hellfire = maximally undesirable. Assumption. Chart 3 gives actual outcomes. Chart 4 gives perceived outcomes. Co-operation dominates defection

Action	Barney co-operates	Barney defects
Fred co-operates	Prison = 1 year + heaven Prison = 1 year + heaven	Prison = 0 years + hellfire Prison = 25 years + Heaven
Fred defects	Prison = 25 years + heaven Prison = 0 years + hellfire	Prison = 15 years + Heaven Prison = 15 years + heaven

- Experiment s podváděním (Shariff&Norenzayan)
- Početní příklady a nefungující systém
- Milující a trestající bůh
- Čím více trestající, tím méně podvodů
- Milující bohové podporují spolupráci odměnou, trestající trestem

- Problémy studia prosociality
- Snaha vypadat dobře
- WEIRD
- Financování

LEVYNA

LABORATORY FOR
EXPERIMENTAL RESEARCH
OF RELIGION

WWW.LEVYNA.CZ

- Problémy studia prosociality
- Snaha vypadat dobře
- WEIRD
- Financování

LEVYNA

LABORATORY FOR
EXPERIMENTAL RESEARCH
OF RELIGION

WWW.LEVYNA.CZ

The John Templeton Foundation serves as a philanthropic catalyst for discoveries relating to the **Big Questions** of **human purpose** and **ultimate reality**. We support research on subjects ranging from complexity, evolution, and infinity to creativity, forgiveness, love, and free will. We encourage civil, informed dialogue among scientists, philosophers, and theologians and between such experts and the public at large, for the purposes of definitional clarity and new insights.

LEVYNA

LABORATORY FOR
EXPERIMENTAL RESEARCH
OF RELIGION

WWW.LEVYNA.CZ

• K

LEVYNA

LABORATORY FOR
EXPERIMENTAL RESEARCH
OF RELIGION

WWW.LEVYNA.CZ

• K

LEVYNA

LABORATORY FOR
EXPERIMENTAL RESEARCH
OF RELIGION

WWW.LEVYNA.CZ

• K

LEVYNA

LABORATORY FOR
EXPERIMENTAL RESEARCH
OF RELIGION

WWW.LEVYNA.CZ

• K

LEVYNA

LABORATORY FOR
EXPERIMENTAL RESEARCH
OF RELIGION

WWW.LEVYNA.CZ

